

№ 30 (19795) 2011-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ **МЭЗАЕМ и 18**

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Лъэпкъ зэфыщытыкІэхэм

Іофыгьо шъхьа Гэу къэзэрэугьоигь эхэр зытегущы Гагьэхэр республикэм иныбжыыкІэхэм лъэпкъ зэфыщытыкІэшІухэр зэфыряІэнымкІэ, щэІагъэ ахэльыным фэпГугъэнхэмкІэ Іофхэм язытет ары. Мыщ фэгъэхьыгъэу къэгущыІагъэу АР-м и МВД ипащэу Александр Сысоевым анахь мэхьанэшхо зэритэу къыхигъэщыгъэр тиреспубликэ иапшъэрэ еджэпІитІу ачІэс студентхэм мы лъэныкъомкІэ Іоф адэшІэгъэныр ары. Урысыем имызакъоу, ІэкІыб къэралхэм къарыкІыгъэ кІэлэ ныбжьыкІэхэу мыхэм ащеджэхэрэм зэмызэгъыныгъэ азыфагу къимытэджэным правэухъумэкІо органхэм ягъусэхэу, кІэлэегъаджэхэми, обществэми я Тахь къыхалъхьан фае. Дин, политикэ ыкІи лъэпкъ экстремизмэм апэшІуекІогъэным, къыткІэхъухьэрэ лІэужхэр ахэм ащыухъумэгъэнхэм уна Гэтебгъэтын зэрэфаер министрэм хигъэунэфыкІыгъ. ИкІыгъэ илъэсым Москва ныбжьыкІэхэм азыфыгу къыщитэджэгъэгъэ зэпэуцужьым фэдэ республикэм къыщымыхъуным, ащ щыухъумэгъэным пае правэухъумэкІо органхэм яІофшІэн джыри нахь агъэлъэшын фаеу ыльытагь. Лъэпкъ зэгурымы Іоныгъэ республикэм къизылъхьэ зышІоигъо кІуачІэхэм апэуцужьыгъэныр пшъэрылъ шъхьаІэхэм ащыщэу къыгъэнэфагъ.

АР-м гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ иминистру Беданыкъо Рэмэзанэ, АР-м культурэмкІэ иминистрэу Чэмышъо Гъазый, АР-м лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкьэгъухэм адыря ІзэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет итхьаматэ игуадзэу Елена Чебурахинам, республикэм ныбжыкІэ ІофхэмкІэ и Комитет ипащэу Къэрэтэбэнэ Мыхьамодэ мы Іофым еплъыкІзу фыряІэр къыраІотыкІыгъ, а лъзны-

Тиапшъэрэ еджэпІитІу яректорхэу Хъу-

атегущыІагьэх Адыгеим рэхьатыныгъэ илъыным дэлэжьэрэ координационнэ Советымрэ щынэгъончъэнымкІэ Советэу АР-м и Президент дэжь щызэхащагъэмрэ язэхэсыгъо тыгъуасэ Мыекъуапэ щыкІуагъ. Ащ тхьамэтагъор щызэрихьагъ Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхьакіущынэ Аслъа́н. Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

зы — непэ ныбжьык Іэхэм азыфагу зэмызэгъыныгъэ къимытэджэным пае еджэным ІукІэгъухэр, «Іэнэ хъураехэр» афызэхагъум бзэджэш Гагъэ зэрахьаным ахэр егупшысэщтхэп.

нэго Рэщыдэрэ Блэгьожъ Хьазрэтрэ япса- къыхагъэщыгъ. Льэпкъ, дин е нэмык зэльэ гупшысэ шъхьа Гэу къыхагъэщыгъэр хэдз щымы Гэу, фитыныгъэ зимы Гэу республикэм щыпсэурэ цІыфхэу УФ-м изаконадательствэ зыукъохэрэр къыздикІыгъэхэм дакІоу, ахэм яуахътэ зыщагъэкІон алъэ- ягъэгъэзэжьыгъэныр нахь тэрэзэу къаІуагъ. кІыщт спорт, культурнэ Іофтхьабзэхэр, зэ- Ащ фэдэ екІолІакІэм ТхьакІущынэ Аслъани дыригъэштагъ ыкІи а Іофыгъом изэшІопщэмэ ишІогъэшхо къэкІощт. Джащы- хын фэгъэзэгъэ пстэуми зэфэхьысыжь тэрэзхэр ашІынхэу къафигъэпытагъ.

ГумэкІыгъоу къэуцухэрэр дэгъэзыжьы-Миграцием и Іофыгьохэми зэхэсыгьом гъэнхэм пае республикэ гъэцэк Іок Іо оркъомкІэ зэшІуахыхэрэм къатегущыІагъэх. хэлэжьагъэхэр атегущыІагъэх. Мы лъэны- ганхэр, правэухъумэкІо органхэр, мигракъомкІэ гумэкІыгъохэр зэрэщыІэхэр бэмэ ционнэ къулыкъур, муниципальнэ обра-

зованиехэм япащэхэр, нэмыкІхэри Іофыгъом изэшІохын пытагъэ хэлъэу къекІолІэнхэ, хэкІыпІэ тэрэзхэр къагъотынхэ зэрэфаер къы Іуагъ АР-м и Премьер-министрэу КъумпІыл Муратэ.

Зэхэщэгъэ бзэджэшІэ купхэм апэуцужьыгъэным, бзэджэшІэгъэ хьылъэхэм ыкІи хыылъэ дэдэхэм яктызэІухын алтэныкъокІэ Іофхэм язытет къэзэрэугъоигъэхэр нэужым тегущы Гагъэх.

Повесткэм итыгъэ ІофыгъуитІум япхыгъэу унэшъо гъэнэфагъэхэри ашІыгъэх.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Амал дэгъу я1э хъугъэ

Урысые Федерацием псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ ыкІи социальнэ хэхъоныгъэмкІэ и Министерствэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ зэдашІыгъэ зэзэгъыныгъэм тетэу сомэ миллион 234-рэ зыосэ оборудование ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэ сымэджэщхэм къафащэфыгъ. Гьогухэм атехъухьэрэ тхьамыкІагъохэм ахэфыкъухьэхэрэм медицинэ ІэпыІэгъоу арагъэгъотырэр нахышІу шІыгъэным тегъэпсыхьэгъэ Гофтхьабзэхэр 2010-рэ илъэсым зехьэгъэнхэм пае зигугъу къэтшІыгъэ зэзэгъыныгъэм къыщыдалъытэгъагъ Урысые Федерацием исубъектхэми ямылъку ащ зэрэхалъхьан фаер. Оборудованием икъэщэфын пае федеральнэ бюджетым сомэ миллион 25-рэ, гухэль гъэнэфагъэм тегъэпсыхьэгъэ республикэ программэу «2008 2012-рэ илъэсхэм псауныгъэм икъэухъумэн фэгъэзэгъэ лъэныкъом зегъэушъомбгъугъэныр» зыфиІорэм диштэу республикэ бюджетым сомэ миллион 209-рэ къыхагъэкІыгъ.

Республикэм и эзэп ит умэ — Адыгэ республикэ клиническэ сымэджэщымрэ Адыгэ республикэ кІэлэціыкіу клиническэ сымэджэщымрэ джырэ уахъэ ооорудова ниякІэ ачіагъэуцуагъ.

Мы аужырэ мафэхэм Москва къикІыгъэ специалистхэм магнитрезонанс томографым Іоф зэрэрыпшІэщтыр чІыпІэ врачхэм арагъэлъэгъугъ. «Гъогухэм къащыхъурэ тхьамык Гагъохэм ахэфыкъухьэхэрэм яуплъэкІун закъо паеп магнит-резонанс, компьютер томографхэр зэрагъэфедэщтхэр. БлэкІыгъэ илъэсым ащ фэдэ медицинэ фэІо-фашІэхэр афагъэцэкІэнхэм пае республикэм щыпсэурэ нэбгырэ 280-р чІыпІэ зэфэшъхьафхэм кІонхэ фаеу хъугъагъэ. Непэ Адыгеим щыпсэухэрэм республикэм къыгъэгъунэрэ чІыпІэм имыкІыхэу диагностикэ уплъэкІунхэр ашІынхэ алъэкІыщт. Адыгеим и Президентэу ТхьакІу-

шынэ Аслъан пшъэрылъ къыгъэуцугъ республикэм иІэзэпІэ пстэу--естеГиев деминхэт естеГинши им хьэгъэнэу ыкІи гъэхъагъэ хэльэу а пшъэрылъыр зэшІотэхы. Аужырэ илъэситфым къыкІоцІ мы лъэныкъом мылъкоу къыфатІупщыэм фэдэ 15-кІэ хэхъуагъ», Іуагъ Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ иминистрэ игуадзэу Чэужъ Нателлэ. Рентгенэндоваскулярнэ хирургиемкІэ специалистиплІ рагъэджэнэу министерствэм зэрэрихъухьэрэр джащ фэдэу ащ хигъэунэфыкІыгъ. «Гу-лъынтфэ узхэм агъэгумэкІыхэрэм нахьышІоу медицинэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэныр» зыфиГорэ программэм диштэу ахэр рагъэджэщтых.

Гъогухэм къащыхъурэ тхьамыкІагъохэм ахэфыкъухьэхэрэм медицинэ ІэпыІэгъу тэрэз ягъэгъотыгъэным тегъэпсыхьэгъэ Іофтхьабзэхэр 2009-рэ илъэсым щегъэжьагъэу Адыгеим зэрэщызэрахьэхэрэр шъугу къэтэгъэкІыжьы.

Адыгэ Республикэм и Президент ипресс-къулыкъу

Зэнэкъокъу зэхащэ

кІэ щыт МГУ-м къэралыгьо адеІэгьэныр; администрированиемкІэ и Апшъэрэ еджапІэ и (МГУ ипащэхэу, испециалистхэу ВШГА) 2011-рэ илъэсым мэзаем и 1-м къыщегъэжьагъэу ыкІи къэралыгъо къулыкъум мэкъуогъум и 30-м нэс зэнэ- е къэралыгъо компанием Іоф къокъоу «Во благо Отечества» ащызыш Іэхэрэм Іэпы Іэгъ у зыфиІоу кІощтыр зэхещэ. Мы зэнэкъокъур зыфытегъэпсыхьагъэр къэралыгъо къулы- нэбгырищмэ специализирокъур зыхьыхэу зиІофшІэн хэшІыкІышхо фызиІэхэр, ыпэкІэ льыкІотэн зыльэкІыщтхэр къыхэгъэщыгъэнхэр ыкІи якъулыкъу телъытэгъэ гъэсэныгъэ дэгъу ахэм тихэгъэгу щягъэгъотыгъэныр ары.

Зэнэкъокъум ипшъэрылъ шъхьаІэхэр:

- къэралыгъо къулыкъум мэхьанэу иІэм зыкъегъэІэтыгъэныр;

апшъэрэ еджапІэхэр къэзыухыгъэхэу зилэгъухэр зылъызыщэн зылъэкІыщтхэм Іоф щашІэнымкІэ гъэсэныгъэ гъотэн шъулъэкІыщт.

М. В. Ломоносовым ыцІэ- зэзыгъэгъоты зышІоигъохэм

- къэралыгъо секторым ягъэгъотыгъэныр;

- зэнэкъокъум щытекІорэ ваннэ магистрэ программэу «Государственное администрирование в ВШГА МГУ» зыфиІорэмкІэ рагъэджэнхэм пае грантхэр ятыгъэныр.

МГУ-м и ВШГА и Попечительскэ совет итхьаматэр Урысые Федерацием и Президент и Администрацие ипащу С. Е. Нарышкиныр, МГУ-м и ВШГА идиректорыр РАН-м иакадемикэу В. Л. Макаровыр арых.

Зэнэкъокъум фэгъэхьыгъэ къэбархэр нахь игъэкІотыгъэу МГУ-м и ВШГА исайтэу www. ыкІи къэралыгъо къулыкъум anspa.ru зыфиІорэм къижъу-

Къалэу
МыекъуапэкІэ
зы мандат зиІэ
хэдзыпІэ коеу
N 19-мкІэ Адыгэ
Республикэм и
Къэралыгъо
Совет — Хасэм
идепутатынымкІэ
кандидатэу
РОМАНОВ Павел
Анатолий ыкъор

1964-рэ илъэсым сыкъэхъугъ. А́пшъэрэ гъэсэныгъэ сиІ. Медицинэ шІэныгъэхэмкІэ сыкандидат. 1972-рэ ильэсым къыщыублагьэу Мыекъуапэ сыщэпсэу. Мыекъопэ дзэ госпиталым иэндоскопическэ кабинет сырипащ. 1981-рэ илъэсым Мыекъопэ гурыт еджапІзу № 5-р дэгъу дэдэкІэ къэсыухыгъ. 1981—1987-рэ илъэсхэм Днепропетровскэ медицинэ институтым сыщеджагъ. 1988-рэ илъэсым Армением чІыгур къызыщэсысым ащ къытыгъэ къиныгъохэр дэгъэзыжьыгъэнхэм сыхэлэжьагъ.

1992—2008-рэ илъэсхэм ЛОР-врачэу Мыекъопэ дзэ госпиталым Іоф щысшІагъ. 1992—1996-рэ илъэсхэм Адыгэ лъыхъокІо-къэгъэнэжь къулыкъум сыриврач-къэгъэнэжьяКуагъ. 1997-рэ илъэсым къалэу Санкт-Петербург дэт Дзэ медицинэ академием кандидат диссертациер къыщысыушыхъатыжьыгъ. СКВО-м итамыгъэу «За службу на Кавказе» зыфиІорэр къысфагъэшъошагъ.

СышьольэІу сикандидатурэ ыкІи Парламентым щызгьэцэкІэштхэм яхьылІэгьэ сипрограммэ къыдежьугьэштэнэу:

Урысыем иныбжык Ізхэм патриотическэ п Іуныгьэ ягьэгьотыгьэныр.

Пстэуми ифэшьошэ медицинэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъныр.

Унэгъо ныбжьык Ізхэм, дзэ къулыкъуш Ізхэм, Іофш Ізным ык Іи У Ізшыгъз К Іуач Ізхэм яветеранхэм социальнэ Ізпы Ізгъу ятыгъзныр.

Гъэсэныгъэм ыкІи медицинэм яхьылІэгъэ законхэр нахьышІу шІыгъэнхэр.

ЦІыфхэм япсэупІэхэр ыкІи чІыопс къзухьумапІзхэр зэтегьэпсыхьэгьэнхэр.

ХэдзакІохэр! ІэпыІэгъу сызэрэшъуфэхьущтым шъуицыхьэ тежъугъэлъын шъулъэкІыщт.

Мыекъопэ редукторышІ заводым игенеральнэ директор иІэпыІэгъоу НАТІЭКЪО Мурат Махьмудэ ыкъор — къалэу МыекъуапэкІэ зы мандат зиІэ хэдзыпІэ коеу N 15-мкІэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкІэ

кандидат

Неущырэ мафэм гъуегупшысэзэ шъухад!

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыря Тэу гъэсэныгъэм и Тоф зэрэфэлажьэхэрэм, къытк Тэхъухьэрэ ныбжык Тэхэм яегъэджэнк Тэ ык Ти яп Тунк Тэгъэхъагъэхэр зэраш Тыгъэхэм, я Тофш Тэн инновационнэ технологиехэр зэрэщагъэфедэрэм афэш Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ афагъэшъошагъ:

— Полякова Людмилэ Иван ыпхъум, Мыекъопэ районымкІэ станицэу Дагестанскэм дэт МОУ-у «Гурыт еджапІзу N 26-м» ипэублэ классхэм якІэлэегъаджэ;

— **Романько Галинэ Василий ыпхъум,** Мыекъопэ районымкІэ станицэу Дагестанскэм дэт МОУ-у «Гурыт еджапІзу N 26-м» химиемрэ биологиемрэкІэ икІэлэегъаджэ.

КЪОДЖЭ ПСЭУКІЭМРЭ ШІУШІАГЪЭМРЭ

ТикІэлэ хъупхъэмэ тафэраз

Тэхъутэмыкъое районым икъуаджэу Козэт щыпсэурэ ціыфхэр іэпыіэгъу зэфэхъужьхи, къэхалъэр къашіыхьагъ. Метрэ 200 хъурэ гъучі чэур зэтырагъэпсыхьагъ. Чылэм дэс нэжъ-іужъхэр іофым хэлэжьагъэмэ гъунэ имыіэу афэразэх.

Нахыжъмэ къызэраІотэжыштыгъзу, Козэт апзу адыгэ къэхалъэ зыдагъзуцуагъэр 1885-рэ илъэсыр ары. Хэгъэгу зэошхом ыпэкІэ чылэм дэс унагъохэр щагуи 100 хъущтыгъэх. Джырэ уахътэ къуаджэм дэсыр унэгъо 700-м къыщыкІэрэп. Илъэси 4-кІэ узэкІэІэбэжьмэ, ятІонэрэ адыгэ къэхалъэр чылэм къыщызэІуахыгъ, ащ чІыгу гектари 4 еубыты.

Апэрэ къэхалъэм ичэухэр жъы хъугъэхэти, кІэлакІзу Козэт дэсхэм Іофыгъо дэгъу агу къэкІыгъ. ЗэхэгущыІэжьхи, чэужъыр Іуахыжьыгъ. Метрэ 200 хъурэ гъучІ чэур агъэуцуным пае мылъкукІэ къыхэлэжьагъэх, ахъщэу пэІухьащтыр къаугъоигъ. ГъучІ пкъзу 50 ХъокІо Аскэр къыщагъ, сомэ мини 10 фэдиз къаритыгъ.

Сомэ 1000 зырыз къэзыты-

гъэмэ ащыщых Ягъумэ Нухьэ, Хьарыхъу Алый, Шэртэнэ Байзэт, КІэныбэ Юсыф, Шэртэнэ Ахьмэд, Мамый Хьисэ, Энамарсок Бэчмызэ, Ягъумэ Адамэ. ЛІышэ Славик пкъэу 50 къыщагъ. ЗекІогъу Аслъанрэ Ягъумэ Руслъанрэ сомэ мин щырыщ, Хьагъур Нурдинэ сомэ мини 2 къатыгъ. Нэбгырэ 62-мэ апэ ахъщэу къаугъоигъагъэр сомэ мин 35-рэ.

ЧэушІ бригадэм хэтхэм пэщэныгьэ адызезыхьагьэр Хьодэ Адам. Іофым хэшІыкІ зэрэфыриІэм дакІоу хъупхьэу зекІощтыгъ, псэолъэшІхэм ынаІэ атетыгъ. ГъучІгьажъэу Еутых Славик иІэпэІэсэныгьякіи, игуетныгъэкіи узыщытхъун фаемэ ащыщ. Къоджэ псэупІэм ипащэхэри Іофым зэхэщэкіо дэгьоу иІагьэх, тафэраз.

«Бэ зыгъэшІагъэ нахьи бэ

зыльэгъугъ» адыгэмэ alo. Сыныбжь ильэс 80-м къехъугъ. Козэт сикъоджэ гупс. ТхакІохэр, артистхэр, спортсменхэр, ІофшІэныр шІу зыльэгъухэрэр щапГугъэх. Хэгъэгум иэкономикэ къызэреІыхыгъэм къыхэкІэу тызэрэфаем фэдэу цІыфмэ ящыІэкІэ-псэукІэ зэхъокІыныгъэшІухэр фэхъухэрэп. Арэу щытми, янеущрэ мафэ къырык Іощтым егъэгумэкІых, зэгурыІожьыныгъэ ахэлъ. Нахь кІэлаІохэр зэкъоуцохи къуаджэм ІофшІэнэу щагъэцэк Гагъэм тигъэгушхуагъ. ЛэжьапкІэ къагъэхъэным паеп гъусэ зыкІызэфэхъугъэхэр. Ежьхэм яахъщэ халъхьэзэ, Іофыр зэрэлъагъэкІотэщтым пыльыгъэх.

Къэхалъэхэр агъэкъэбзэнхэу, теплъэ дахэ яlэнэу тиныбжыькlэхэр Іофым кlэщакlо зэрэфэхъугъэхэм фэшl нахыжъмэ ацlэкlэ гъэзетымкlэ «тхъашъуегъэпсэу» ясlожьы сшlоигъу. Шъопсэу, зэкlэ Іофым хэлэжьагъэхэр.

ХЬАРЫХЪУ Мэджыд.

ІофшІэным иветеран. Козэт.

МЧС-м КЪЕТЫ

ЧІыгур къэсысыгъэмэ...

ЧІыгур къэсысыным ищынагъо зиІэ чІыпІэу шІэныгъэлэжьхэм агъэунэфыгъэр макІэп. Ау ахэм къызэраІорэмкІэ, зэмыгуцэфэхэрэ чІыпІэхэми къащысысын ылъэкІыщт. Арышъ, хэти ащ фэхьазырмэ нахьышІу:

* СыдигъокІи унэм консервхэр, хьалыгъу гъэгъугъэ ыкІи псы къабзэ бэшэрэбхэм арыгъэ-хъуагъэу илъынхэ фае.
* Фонарь цІыкІухэр нэбгырэ пэпчъ иІэхэмэ

* Фонарь цІыкІухэр нэбгырэ пэпчъ иІэхэм нахьышІу.

* Зыгорэ къэхъугъэмэ, пащэхэм рахъухьагъэр, спасательхэм мы уахътэм аш эрэр, нэмык I къэбархэр къышъулъы эсынхэу радиоприемник унэм итын фае

* МашІо къэхъумэ жъугъэфедэнэу метритфым мынахъ макІэ икІыхьагъэу шлангхэр зэжъугъэгъотых.

* Электроэнергиер, гъэстыныпхъэ шхъуант Тэр, псыр къызэрэбгъэуцущтхэр унагъом ис пэпчъ пэш Торыгъэшъэу зэригъэш Тэн фае.

* «ГэпыГэгъу псынкГэм», мэшГогъэкГуасэхэм, милицием, аварийнэ къулыкъухэм ятелефонхэр Гэрыфэгъоу щыжъугъэлъых.

* Унэм шІокІ имыІэу аптечкэ илъын фае. * ПІэкІорхэм ашъхьагъ, анахьэу кІэлэцІыкІухэм яехэм, зыпари апымылъагъэмэ нахьышІу.

* УнэкІоці дэпкъхэр жьугъэкощыгьэхэмэ е кІзу шъушІыгъэхэмэ, ахэр кІашъомрэ джэхашъомрэ пытэу ахежьугъэубытэх.

* УзэрэзекІощтыр унагъом исхэм зэкІэми ашІэн фае.

ЗыгорэкІэ чІыгур къэсысэу къызэхэшъушІагъэмэ:

* Ащ зыкъешъумыгъэгъащт, шъумыгу шапхъэхэр зэрэжъугъэцэк шапхъэхэр шаруман ыум шъумхь.

* КІэлэцІыкІухэр унэм исхэмэ, ахэр пчъэ чІэкІыгъохэм, унэ кІоцІ кьогъупэхэм ащежъугъэтІысэхых, стол е нэмыкІ псэуалъэхэм ачІэгъ чІэжъугъэбылъыхьэхэми хъущт.

* ЧІ́ыгур кызшысысырэ уахьтэм унэм, анахыу ар этажыбэу зэтет зыхъукІэ, шъукъычІэкІы зэрэмыхъущтыр зыщышъумыгъэгъупш. ЫшъхьагъкІэ къефэхыхэрэр ары анахь щынагъохэр.

* Къэсысырэр къэуцужьмэ, шъукъычІэкІ. Лифтыр шъумыгъэфедэ.

* Унэр мыльагэмэ, шъуфэсакъызэ къэшъубгынэри, чыжьэу шъукІэлъырыкІ.

* ЧІыгур къызыщысысырэ уахътэм унэ льагэ горэм шъукІэльырыт хъугъэмэ, пчъэ чІэкІыгъор къыхэшъухи, зэпэужьыфэкІэ а чІыпІэм шъукъы-ІумыкІ.

* Автомобилым шъуисэу гъогум шъутыриубытагъэмэ, унэ лъагэхэм апэчыжьэу шъукъэуцу.

* Апэрэ сысыгъор зэпыугъэу, пстэури рэхьатыжьыгъэми, джыри ащ къыкІэлъыкІон зэрилъэкІыщтыр зыщышъумыгъэгъупш.

АДЫГЕИМ ФАШИСТЫДЗЭХЭР ЗЫРАФЫЖЬЫГЪЭХЭР ИЛЪЭС 68-рэ НЕПЭ МЭХЪУ

БлэкІыгъэ гъэмафэм къыщыублагъзу Адыгеир нэмыц-фашист техакІохэм къаІэкІахыжьи. шъхьафит зашІыжьыгъэр илъэс 68-рэ зэрэхъурэм ипэгъокІзу ветеранхэм я Адыгэ республикэ совет Іофыгьо зэфэшъхьафэу ыгъэцэкІагъэр макІэп. Ветеран советым хэтхэр Мыекъопэ район администрацием и Іофыш Іэхэм ягъусэхэу Хэгъэгу зэошхом илъэхъан тидзэхэмрэ партизанхэмрэ зыщызэогьэхэ чІыпІэхэу Дахъу станицэм, поселкэу Гъозэрыпльэ, Гъуамэ къушъхьэ-бгы тІуакІэм, къушъхьэу ПаІом (Шапка), нэмыкІхэми ащыІагъэх.

2005-рэ илъэсым Дахъу станицэм гранитым хэшІыкІыгъэ саугъэтэу щагъэуцугъэм еГулГыгъэ мемориал гъучІ бзыгъэм тетхагъ: «Мыщ дэжьым 1942-рэ илъэсым нэмыц къэрарынчъэхэм станицэм щыщ нэбгырэ 400 щаукІыгъ». Ащ ыуж илъэс фэдиз тешІагъэу мы станицэ дэдэм къушъхьэ лъэныкъомкІэ икъыдэхьагъу гъогум ыбгъу щагъэуцугъэ мыжъосынми тетхагъ: «Мы чІыпІэм 1943-рэ илъэсым ищылэ мазэ Адыгеир шъхьафит -ын естисахестеф минестисажыш ступлениер щырагъэжьагъ». Мыр агъэуцу зэхъум, Мыекъопэ районым щыпсэурэ цІыфыбэ хэлэжьагъ, АР-м иветеран совет иІофышІэхэри ахэм ахэтыгъэх. Шэны зэрафэхъугъэу, мэфэкІ мафэхэр къызысыхэкІэ, станицэм щыпсэурэ цІыфхэм ветеранхэр, джащ фэдэу район пащэхэр ягъусэхэу саугъэтхэм къэгъагъэхэр акІэралъхьэх, блэкІырэ туристхэри ахэм къащэуцух.

Илъэс зэкІэльыкІохэм ягъэмафэхэм атефэу поселкэу Гъозэрыплъэ (ащ мэзихэ партизанхэм яштаб дэтыгъ) ветеранхэм яслетэу щызэхащэхэрэм Хэгьэгу зэошхом хэтыгъэхэу Адыгеим щыщхэм афэшъхьафхэу, Краснодар краим иветеран совет иделегации хэлажьэ, къалэу Апшеронскэ щыщхэри ахэм ахэтых. Автопробегзу зэхащэхэрэри гъэшІэгъоных. А пстэумэ агу къагъэкІыжьы апэрэ утыныр нэмыцхэм зэрарахыгъагъэр, тидзэхэм партизанхэр ягъусэхэу наступлениер зэрэрагъэжьэгъагъэр. Илъэсныкъо фэдизрэ (1942-рэ илъэсым ишышъхьэІу мазэ щегъэжьагъэу 1943-рэ илъэсым ищылэ мазэ нэс) поселкэу Гъофеашк мехнаситавп саппыаес гупчэ иштабэу дэтыгъэм къепхыгъэ куп 18-м Мыекъопэ кусткІэ еджэщтыгьэх. Ахэр Тульскэ, Кощхьэблэ, Шэуджэн, Мыекъопэ, Ладожскэ, Джэджэ, Ильинскэ, Кропоткинскэ, Мостовской. Ярославскэ районхэм къарыкІыгъэ партизаныгъэх.

Адыгеир шъхьафит шІыжьыгъэным фэгъэхьыгъэ заор зыщы Іагъэм илъэс 68-рэ теш Іагъ. А уахътэм къыкІоцІ Адыгэ Республикэм зэхъокІыныгъэ инхэр фэхъугъэх. Заор зэрэкІозэ, промышленнэ предприятиехэр зэтырагъэпсыхьажьыгъэх, колхозхэмрэ совхозхэмрэ зыпкъ рагъэуцожьыгъэх, псыхьоу Шъхьэгуащэ ГЭС тырашІыхьагь, Адыгеим икъэлэ шъхьаІэ дэт псэупІэ унэхэр агъэцэкІэжьыгъэх. Ахэм ягъэпсыжьын бзылъфыгъи хъулъфыгъи яшъыпкъэу хэлэжьагъэх. Техникэ тэрэз зэра ГэкІэмыльыгъэм къыхэкІэу нахыыбэр цІыф кІуачІэкІэ агъэпсыжьыгъэх.

1942-рэ илъэсым игъэмафэ есты Анапышех еедя мехиымен купышхо Темыр Кавказым къекІу зэхъум, Гитлер икомандование рихъухьагъ а чІыпІэм ибайныгъэхэр ыкІи апэрэ чэзыоу Мыекъопэ чІыдагъэр къызфигъэфедэнэу. Генерал-фельдмаршалэу фон Клейст мырэущтэу ытхыгъагъ: «Тэгугъэ Мыекъуапэ къыщыт/эк/эхьащт гъэстыныпхьэр 1942-рэ ильэс кампаниемк Гэ тфикъунэу». ЕтІани Гитлер

ыІогъагъ: «Мыекъуапэрэ Гроз-

Мыжьосынхэм кьаіуатэ

гъунэ фэшІыгъэн фае». Джаущтэу гугъэщтыгъэх Германием икъэралыгъо ыкІи идзэ пащэхэр.

1942-рэ илъэсым ибэдзэогъу мазэ Севастополь нэмыцхэм аштагъ, пыим Къырым зэрэщытэу къызІэкІигъэхьагъ. Гитлер идзэхэм Кавказым зэрекІущт гъогу кІэкІэу Керчь хыдэкІыпІэр къыхахыгъ. Аущтэу Іофыр зэрэхъугъэм епхыгъэу Адыгеимрэ Краснодар краимрэ ялэжьакІохэм Дзэ Плъыжьым ІэпыІэгъу фэхъунхэу рахъухьагъ. А Іофыгъор зэшІохыгъэным фэшІ пыидзэу къакІорэр зыгъэохъущт ухъумэпІэ окоп куухэм яшІын фежьагъэх. Ащ пае Адыгэ автоном хэкум ихэбзэихъухьэ органхэм а Іофыгъом икІэщэкІонхэу зыкъагъэлъэгъуагъ, ежьхэм яшІоигьоныгъэкІэ цІыфхэм ІэпыІэгъу фронтым ратынэу аухэсыгъ. Боевой истребитель батальонхэр, добровольческэ шхончэо ык Іи шыудзэ соединениехэр зэхащэнхэ фаеу хъугъэ.

Апэу зэхащагъ Мыекъопэ шхончэо полкэу я 347-рэ Краснодар шхончэо дивизием хахьэрэр. Джащ фэдэу Кубанскэ къэзэкъ шыудзэ корпусыр зызэхащэм, адыгэ добровольческэ шыудзэ полкыри хагъэхьэгъагъ. Ащ хэтыгъэх Мыекъопэ, Шэуджэн, Кощхьэблэ, Джэджэ, Красногвардейскэ, Теуцожь ыкІи Тэхъутэмыкъое районхэм яшыудзэ эскадронхэр.

Кавказым зэошхо къырашІылІи, фронтыр Адыгеим ылъэныкъокІэ нахь благъэ къэхъу зэхъум, добровольческэ шыудзэ соединениеу хэкум щызэхащагъэм нэмыцыдзэхэм зэошхо аришІылІагъ. Ростов идэхьагъухэм адэжь зэо пхъашэхэр щыкІуагъэх. Станицэу Кущевскэм игъунэгъоу шыудзэм атакэу пыим ришІылІагъэр Хэгъэгу зэошхом ихъишъэ хэхьагъ. Мы чІыпІэм фашистхэм ядзэ щыщхэу нэбгырэ миным ехъу щыхэкІодагъ, нэмыц дзэкІолІ ыкІи офицер 300-м ехъу гъэрэу къыщаубытыгъ. Кущевскэ атакэм лІыгъэ ахэлъэу щызэуагъэх ыкІи наградэ льапІэхэмкІэ къыхагъэщыгъэх Адыгэ шыудзэ полкым хэтыгъэхэу ПатІыкъо Рэмэзанэ, Тимофей Шевченкэр, Илья Девтеровыр, Тыгъужъ Аслъан, Григорий Яворовскэр, Багирэ Бек-оглы, Даур Хъызыр, Сергей Корсунь, АкІэжъ Шыхьамбый, полкым исанинструкторхэу Мария Серпокрыловар, Галина Паршкинар, нэмыкІхэри.

Пшъэрылъэу иІэр ыгъэцакІи, 1942-рэ илъэсым ишышъхьэІу мазэ Кубанскэ шыудзэ корпусым (ипэщагъэр генерал-майорэу Н.Я. Кириченко) хэхьэрэ адыгэ шыудзэ полкыр зэопІэ чІыпІэм къыІукІыжьи къызэкІэкІуагъ, станицэу Самурскэм (Апшерон район) къыщыуцугъ.

Нэмыцхэм Адыгеир заштэм лажьэ зимыІэ цІыфэу агъэтІысыгъэхэр, жъалымыгъэкІэ зыдэзекІуагъэхэр бэ, аукІыгъэри макІэп. Мыекъуапэ пштэмэ, нэбгырэ 4000 щаукІыгь — нахьыбэр сабыигъэх, лІыжъыгъэх ыкІи бзылъфыгъагъэх. Чылэхэм жъалымыгъэу ащызэрахьагъэри къэзышІэжьхэрэм непэ къызынэсыгъэм ащыгъупшэрэп. Кощхьэблэ районым нэбгырэ 400-м ехъумэ хьакІэ-къокІагъэкІэ нэмыцхэр ащыдэзек Іуагъэх е щаукІыгъэх. Джэджэ районым нэбгырэ 300, джащ фэдэу Мыекъопэ районым нэбгырэ 200 ащаукІыгъ. Теуцожь районым Е. Сорокинымрэ ащ ипшъашъэрэ щыпалъагъэх, А. Батыжъыр, Гъ. Хьанахэкъор, П. Чэсэбыир щаукІыгъэх. Кощхьэблэ районымкІэ къуаджэу Фэдз щыщ колхозник пэрытэу, СССР-м и Апшъэрэ Совет идепутатыгъэу М. Бегрэтыри фашистхэм аІэкІэкІодагъ. Ащ фэдэ щысэу къэпхьын плъэкІыщтыр макІэп.

Адыгеим имэзхэмрэ ахэм къакІэрылъ къушъхьэ мэзхэу

зан куп 18 ащызэхащэгъагъ. Ахэр Мыекъопэ (купитІу), Ярославскэ, Курганинскэ купхэр арыгъэх. Тэхъутэмыкъое ыкІи Теуцожь районхэм япартизанхэр Краснодар краим икупышхо хэтыгъэх. Партизан Іофыгъохэм пэщэныгъэ адызехьэгъэныр подпольнэ (шъэф) гупчэм ыпшъэ ралъхьэгъагъ. Гупчэм хэтыгъэх партием и Адыгэ хэку комитет исекретарэу Н. Теуцожьыр, хэку исполкомым итхьаматэу А. Цуамыкъор, партием и Мыекъопэ къэлэ комитет исекретарэу Я. Семкиныр. Подпольнэ гупчэр поселкэу Гъозэрыплъэ дэтыгъ. Мы чІыпІэм епхыгъэ партизанхэм нэмыц-фашистхэр агъэгупсэфыщтыгъэхэп.

Дзэ Плъыжьым 1943-рэ илъэсым, щылэ мазэм и 14-м наступление ин ригъэжьагъ. Краснодар Быракъ Плъыжьзехьэ дивизиеу Кутузовымрэ Жъогъо Плъыжымрэ яорденхэр зишъуашэхэу полковник у М. Евстигнеевыр зипащэр ыпэкІэ илъыгъ, нэмыцхэри чІэнагъэхэр яІэхэу зэкІафагъэх. Пыидзэр зэхагъэтакъозэ тидзэхэм шъхьафит ашІыжьыгъэх станицэхэу Самурскэр, Кубанскэр, Ширванскэр, къутырхэу Зазулиныр, Бжъэдыгъур, Мэрэтыкьор, Армянскэр, Черниговскэр, етІанэ Дахъу станицэр. Джары Адыгеим щыщ псэупІэу апэу шъхьафит ашІыжьыгъэр.

Ахэм ауж тидзэхэм апэ рагъэхъузэ, Шытхьэлэ — Лэбэпэ лъэныкъомкІэ загъэзагъ. Я 9-рэ къушъхьэ-шхончэо дивизием станицэу Ханскэр шъхьафит ышІыжьыгъ. Ахэм адакІоу я 23-рэ пограничнэ полкым иподразделениехэр Мыекъуапэ къыдахьэхи, джащ тетэу къалэр аштэжьыгь. Къалэр шъхьафит зашІыжьыгъэ мафэу щылэ мазэм и 29-р илъэс къэс хагъэунэфыкІы. ГущыІэм пае, 2011-рэ илъэсым икІыгъэ мазэм и 28-м Мыекъуапэ ипащэхэм ветеранхэм я Адыгэ республикэ ыкІи икъэлэ советхэм яІофышІэхэр, Мыекъуапэрэ Адыгеимрэ шъхьафит зышІыжыштьэ дзэхэм ахэтыгьэ ветеранхэр ягъусэхэу къалэм имемориал шъхьа Гэ исаугъэтхэм краим ирайонхэм я Іэхэмрэ парти- ык Іи егъэш Іэрэ маш Іоу щыблэрэм къэгъагъэхэр акІэралъхьагъэх. Арышъ, а хъугъэ-шІагъэр ащыгъупшэрэп.

Адыгеир шъхьафит зышІыжьыгъэ дзэхэм адыгэхэри ахэтыгъэх. Ахэм ащыщэу Мышъэ Ерэджыбэ къытфиІотэгъагъ ар зыхэтыгъэ дзэм Мэздэгу, Налщык къащыригъажьи, Невинномысскэ, Ермэлхьаблэ, Чэтыунэр, Курганинскэр, Кощхьаблэ, Блащэпсынэ, Хьакурынэхьаблэ, Улапэ, Бжъэдыгъухьаблэ, Адэмые, нэмыкІхэри шъхьафит зэришІыжьыгъэхэр. Ащ къызэриІотэжььщтыгъэмкІэ, Адыгеим охшоеє медылахыня мехепычи ащыкІуагъэп, пыир псынкІэу зэкІэкІожьыгъагъ.

1943-рэ ильэсым икІымафэ тидзэхэр Адыгеим къызехьажьхэм, Къэбыхьаблэ щыщ дзэкІолІхэу Цэй Уцужьыкъорэ НэпшІэкъуй Алкъэсрэ шыудзэм хэтыгъэх. Цэй Аскэрбый (редакцием исобкорыгъ, щыІэжьэп) Адэмые дэжь къыщыуцугъэ дзэм офицерэу хэтыгъ. Ащ къыІотэжыгъагъ адыгабзэу бэрэ зэрымыгущы Гагъэр заом ильэхьан апэу а чІыпІэм зэрэщызэхихыгъагъэр.

Я 9-рэ къушъхьэ-шхончэо дивизием идзэхэм шъхьафит ашІыжынгыгыз чылэу Бжыздыгыухьаблэ, селохэу Преображенскэр, Красногвардейскэр, Ивановскэр, Новосевастопольскэр, къутырхэу Мамацевыр, Дукмасовыр, Тихоновыр, Мокроназаровыр, Пентюховыр. Я 56-рэ Армием къуаджэхэу Тэхъутэмыкъуае, Лахъщыкъуае, БжыхьэкьоякІэр шъхьафит ышІыжылгыж. Мы чІыпІэхэм ащыкІогъэ заохэм, Адыгеир -а мынестиський тифаскай хьышІу хашІыхьагъ хэкум щыщ дзэкіоліхэми. Ахэр Козын зэшыхэу Хьамырзэрэ Хьарунэрэ, Д. Чудаковыр, В. Ермышкиныр, Хьапэпх зэшыхэу Адамэрэ Амырзанэрэ, КІыкІ Мыхьамодэ, нэмык**І**хэри арых.

Адыгеир шъхьафит шІыжьыгъэныр апэу къызыщежьагъэр Апшерон районым щыщ станицэу Черниговскэм пэгъунэгъу къушъхьэу ПаІокІэ заджэхэрэр ары. Аужырэ чылэмэ ащыщэу Хьащтыку тидзэхэм заштэжьыгъэ мафэр ары хэкум фашистыдзэхэр зырафыжьыгъэхэу алъытэрэр.

ШЫМЫГЪЭХЪЎ Мурат. АР-м иветеранхэм ясовет ипресс-секретарь.

Сурэтым итыр: къушъхьэдэкІыпІэм дэжь. 1943-рэ илъэсым тырахыгъ.

Адыгэ Макь

АНСАМБЛЭУ «ИСЛЪАМЫЕР» ИЛЪЭС 20 ЗЭРЭХЪУРЭМ ИПЭГЪОКІ фффф

Узыгъэгушхорэм кІуачІэ къыпхелъхьэ

— Егъэжьэгъур сыдигъокІи къин, — eIo Нэхэе Аслъан. — «Ислъамыер» зэхащэнэу гухэлъ зашІым, а лъэхъаным филармонием идиректорэу щытыгъэ Хъот Заур гъогогъуищэ къыздэгущыІагъ.

— Сэ узэрэсшіэрэмкіэ, къиным ущыщынэрэп. Сыда е хэта пэрыо-хъу къыпфэхъущтыгъэр?

— Адыгеим икомпозитормэ я Союз сыритхьамэтагь, ІофшІэн гъэнэфагъэ сиІагъ. Сэ сызэрэфаем фэдэу а лъэхъаным «Ислъамыер» слъэгъущтыгъэп. Кадрэхэм сагъэгумэкІыщтыгъ, къыздезымыгъэштэщтхэр пащэхэм зэрахэтхэр сшІэщтыгъэ.

— Купыр зэхэзыщэрэр пащэр ары. Художественнэ Іофыгъомэ уафэгъэзагъэу ебгъэжьэгъагъэба?

— Ары. А лъэхъаным Адыгеир Краснодар краим къыхэкІыжьыщтыгъ. Ансамблэ цІэрыІоу «Налмэсым» иІофхэр зэрэлъыкІуатэхэрэм Іэшъхьэтетхэр ыгъэразэщтыгъэхэп. «Налмэсым» илъэсыбэрэ хэтыгъэ артистхэм ащыщхэр «Ислъамыем» къыхэхьэгъагъэх.

Аціэхэр къытаюхэба.

— Хъоджаехэу Мурадинэрэ Марзыетрэ, Бастэхэу Азмэтрэ Тыгъэнгуащэрэ, пщынаоу Гъонэжьыкъо Аскэр, нэмыкІхэри. Шъэо Римм, ХъокІо Сусанн, Къумыкъу Щамсудин, фэшъхьафхэри тштагъэх. Нэхэе Тэмарэрэ Хъот Замрэтрэ Хьот Заур къыригъэблэгъагъэх. Къашъохэр Бэшкэкъо Масхьудэыгъэуцущтыгъэх. Хъоджэе Мурадинэ къзшъуакІомэ япэщагъ. Оркестрэм Гъонэжьыкъо Аскэр ипащэу Іофыр тыублэгъагъ. Тыу Шыхьамчэрые, Юрий Баласанян, нэмыкІхэри музыкантыгъэх.

Орэдымрэ къашъомрэ зэгъусэхэу ансамблэм иlэпэlэсэныгъэ пчэгум къыщыбгъэлъэгъоныр орыкlэ сыда?

— Адыгэмэ яфольклор, яшэн-хабзэхэр ис-

Баскетбол. Апшъэрэ купыр

ЕшІэгъуитІури тифедэп

Телефонкіэ къатыгъ. Мыекъопэ баскетбол командэу «Динамо-МГТУ»-м изичэзыу ешіэгъухэр мэзаем и 15 — 16-м Тамбов щыкіуагъэх. АР-м изаслуженнэ тренерэу Андрей Синельниковым ешіэгъухэр зэрэкіуагъэхэм тащигъэгъозагъ.

Тамбов икомандэ финалым хэфэным фэбанэ. «Динамо-МГТУ»-р финалым хэфагъэмэ ащыщ. Тамбов икомандэ ешІэгъуитІури тшІуихьыгъ. Бысымхэр очко 12-кІэтапэ итхэу зэІукІэгъухэр аухыгъэх.

Гъэтхапэм и 1 — 2-м «Динамо-МГТУ»-р Ижевскэ икомандэ тикъалэ щы ук Ізщт.

Дунаим щызэлъашіэрэ орэдыіокъэшъокіо ансамблэу «Ислъамыер» зэхащэныр къызыпкъырыкіыгъэр игъэкіотыгъэу къыхэтыутынэу пшъэрылъ зыфэтшіыжьыгъэп. Ар къыдэтлъытэзэ, художественнэ пащэу, Урысыем, Къэрэщэе-Щэрджэсым, Адыгэ Республикэм янароднэ артистэу, медалэу «Адыгеим и Щытхъузехьэр» къызыфагъэшъошагъэу, композиторэу Нэхэе Аслъан гущыіэгъу тыфэхъугъ.

кусствэм иамалхэмкІэ къэтэІуатэх. Музыкэм техыгъэу къашъохэр дгъэуцущтыгъэх. «Ислъамыем» Іоф дасшІэзэ, тилъэпкъ тарихъэу иІэм нахь зыщызгъэгьозагъ. Артистхэр пчэгушхом къихьэхэзэ яІэпэІэсэныгъэ къагъэльагъо зыхъукІэ, апэу сызэгупшысэрэр музыкэр зэрэгъэпсыгъэр ары. Тызэрыгушхон тлъэкІыщт искусствэ зэрэтиІэм кІуачІэ къысхелъхьэ. Мафэ къэс тилъэпкъ, тиреспубликэ сафэусэ сшІоигъоу гупшысэшІумэ сызэлъаштэ.

— Апэрэ музыкальнэ произведениехэу «Ислъамыем» пчэгум къырихьагъэхэр къэошіэжьыха?

— «Къызбэч-уджыр», «Мэкъуаомэ яорэд», нэмыкІхэри сынэгу кІэтых. «ЩырытІымыр» Нэхэе Тэмарэ Абхъазым къызыщеІом Іэгу къызэрэфытеощтыгъэхэр дэгъоу къэсэшІэжьы.

— «Абхъазым изаслуженнэ артистк» зыфиlорэ щытхъуціэр Нэхэе Тэмарэ къыфаусыгъагъ.

— Орэдымрэ къашъомрэ шІу зыщалъэгъурэ республикэм ущагъэлъэпІэныр, щытхъуцІэ къыщыпфаусыныр Іоф къызэрыкІоп. «Ислъамыем» къыфашІырэ уасэм тигъэгушІощтыгъэми, зыдгъэрэхьатыщтыгъэп.

— Абхъазым, Къэрэщэе-Щэрджэсым, Къэбэртэе-Бэлъкъарым, Краснодар краим, нэмыкіхэм шъуащыіагъ.

— ГумэкІхэр тимыІагъэхэу къасІорэп, Нэхэе Тэмарэрэ Хъот Замрэтрэ «Ислъамыем» зыхэкІыжьхэм, типрограммэ зэблэтхъугъэп. Тэмарэ къыІощтыгъэ орэдхэм ХъокІо Сусаннэ Іоф адишІэу фежьагъ. Ащ уахътэ тшІуихьыгъэми, ансамблэр къызэтеуцуагъэп.

— КъэшъуакІохэр «Ислъамыем» хагъэкІыжьынхэу зэрэфежьэгъагъэхэм зи къепІолІэщтба?

— Мылъку бащэ «Ислъамыем» пэІухьэу зылъытэрэ пащэмэ таІукІэщтыгъ. Искусствэм хэшІыкІ фызиІэу зыгу къытфэузырэмэ къашъохэр нахь гъэшІэгъонэу дгъэпсынхэ фаеу алъытэщтыгъ. КъэшъуакІохэр зыхэбгъэкІыхэкІэ, «Ислъамыем» гъогу хэхыгъэу

иІэр нахышІу зэрэмыхъущтым къытегущыІэщтыгъэр мэкІагъэп.

— Сыдигъуа «Ислъамыер» нахь зыпкъ зиуцуагъэр?

— 1997-рэ илъэсыр ары. Филармонием тыкъыхэкІыжьи, ансамблэр шъхьафэу псэоу ыублагъ. Рапсодиеу «Хьагъэуджым изэфакІор» стхыгъэ, оркестрэм хэт артистхэм япчъагъэ хэдгъэхъуагъ, орэдыІохэри тштагъэх.

— «Ислъамыер» Тыркуем, Израиль, Иорданием, Польшэм, Италием, Грецием, нэмыкі хэгъэгумэ ащыіагъ, Дунэе фестивальхэм ялауреат хъугъэ.

— Іофым хэшІыкІ фызиІэмэ уасэу къыпфашІырэм урегъэгупшысэ. Гъэхьагъэу тиІэр тизакъоу зыфэтхьыжьырэп. Лъэпкъ искусствэр зыгъэлъапІэхэрэр ежь-ежьырэу ІэпыІэгъу къытфэхьущтыгъэх. Республикэм иІэшъхьэтетхэм зыкІи тызыщагъэгъупшагъэп. Артистхэм яфэІо-фашІэхэр зэрагъэцакІэхэрэм дакІоу, щытхъуцІэхэр къафаусых. КультурэмкІэ министрэу Чэмышъо Гъазый джырэблагъэ тыІукІагъ, «Ислъамыем» июбилей концерт зэрэдгъэпсыщтым тытегущыІагъ.

— «Ислъамыер» зынэсыгъэ лъэranlэм уегъэраза?

— Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакІущынэ Аслъан сызыІокІэм а упчІэм сегупшысагъ. Дунаим тыщашІэ зэрэхъугъэм ти Президенти дэгъоу щыгъуаз, ау тапэкІэ тызыплъэкІэ, лъэхъаным зэрэдедгъэштэн фаери зыщыдгъэгъупшэщтэп. Кубань и Къэралыгъо Академическэ къэзэкъ хор ихудожественнэ пащэу Виктор Захарченкэр къызэрэтщытхъугъэр «Адыгэ макъэм» къыхиутыгъ. ТызэплъэкІыжьыгъэми, тапэкІэ тыплъагъэми «Ислъамыер» творческэ куплъэш зэрэхъугъэр зыдэтэшІэжьы.

— Щытхъуцізу къышъуфаусыгъзмэ нэмыкі зэіукіэгъухэм тащытегущыіэн.

— «Ислъамыем» иныбджэгъушІухэу Налэ Заур, Тутэ Заур, Едыдж Мэмэт, Чэтэо Ибрахьимэ, Охъутэ Александр, МэщфэшІу Нэдждэт, фэшъхьафхэм гущыІэ фабэу къытаГуагъэр зэдгъэпшэштыр тшГэрэп. Дунэе шГухьафтынэу «Гуфэсым» ытыхэрэр «Ислъамыем» къыфагъэшъошагъэх. Бзэхэр зыщызэрагъэшГэрэ Гупчэу «Активым» тиартистхэр пкГэ хэмылъэу щырагъэджагъэх. Ащ пай нэмыГэми Едыдж Мэмэт гъунэ имыГэу тыфэраз. Чэтэо Ибрахьимэ игупыкГи тщыгъупшэрэп

— «Ислъамыем» тапэкіи ціыфхэр ыгъэгушіонхэу шъуфэтэіо.

— Тхьауегъэпсэу. Сурэтым итыр: **Нэхэе Асльан.**

<u>Гандбол. Суперлигэр</u>

ЩысэшІум узылъещэ

«Адыиф» Мыекъуапэ — «Университет» Ижевск — 27:24.
Мэзаем и 16-м Краснодар щызэдешагъэх.
«Адыифым» хэтхэм къэлапчъэм Іэгуаор зэрэдадзэгъэ пчъагъэр: Иг-

«Адыифым» хэтхэм къэлапчъэм Ізгуаор зэрэдадзэгъэ пчъагъэр: Игнатченко — 8, Гарбуз — 6, Романенко — 3, Мартыненко — 3, Суханова — 3, Сысоева — 2, Гусакова — 1, Дъякова — 1.

Телефонкіэ къатыгъ. «Адыифым» итренер шъхьаlэу, Урысыем изаслуженнэ тренерэу Александр Реввэ къызэрэтиІуагъэу, Ижевскэ испортсменкэхэри яшъыпкъэу текІоныгъэм фэбэнагъэх, ауж къинэрэ командэу зэрэщытхэм езэгъынхэу фаехэп. «Адыифым» иІофхэри бэкІэ нахьышІухэп, жьым фэдэу текІоныгъэр ишыкІэгъагъ.

ТикъэлэпчъэІутэу Светлана Кожубековар дэгъоу ешІагъ, Іэгуаор зэрэзэкІидзэжьыгъэр процент 39-рэ мэхъу. Дунаим ичемпионкэу Анна Игнатченкэм игъусэхэр зылъищэщтыгъэх, къэлапчъэм Іэгуаор дидзэнымкІи щысэшІу къыгъэлъэгъуагъ. НыбжьыкІэхэу Мария Гарбуз, Екатерина Сухановар, нэмыкІхэри уащыт-хъунэу ешІагъэх.

Тыгъуасэ «Адыифыр» «Кубань» ІукІагъ, непэ «Кировчанка» Санкт-Петербург дешІэщт. Зэнэкъокъухэр Краснодар щэкІох.

«Кубань» Краснодар — «Кировчанка» Санкт-Петербург — 32:27.

НэкІубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм

и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъжІырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаІэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

Гъэр:
Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын-хэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкІэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкІыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплъыкІэ зэтемыфэн ылъэкІыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкІи къэзытхыгъэхэм аІэкІэдгъэхьажьыхэрэп.

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 5182 Индексхэр 52161 52162 Зак. 473

Хэутыным узщык1этхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 Зыщык1этхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00